

บทที่ 2

ประวัติความเป็นมา

เนื้อหาของวิทยานิพนธ์ในบทที่ 2 นี้ จะเป็นการศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของมวยไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ประเภทของมวยไทย ท่วงท่าการออกอาวุธต่าง และเนื้อหาอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับมวยไทย รวมถึงการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องโดยจะแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1

ความหมายของมวยไทย

ความเป็นมาของมวยไทย

ประเภทของมวยไทย

มวยไทยเพื่อการออกกำลังกาย

ส่วนที่ 2

กลุ่มเป้าหมาย

ความหมายของมวยไทย

ศิลปะการต่อสู้แบบมวยไทยมีการพัฒนามาควบคู่ไปกับวิถีชีวิตของคนไทยจึงมีลักษณะผสมผสานด้านการต่อสู้เพื่อใช้ป้องกันตัวและต่อต้านการรุกรานของชนเผ่าอื่นและยังรวมเอาศิลปะการแสดงด้วยลีลาการใช้อาวุธต่างๆเป็นอาวุธด้วย ทำให้ศิลปะการต่อสู้แบบมวยไทยนั้นมีความหลากหลายพิศดารตามลักษณะนิสัยของคนไทยที่ชอบการแสดงออก ความสนุกสนานร่าเริงและเป็นมิตร จนถึงความเป็นคนอ่อนน้อม กตัญญูรู้คุณคน ซึ่งถือเป็นหลักการของศิลปะการต่อสู้เฉพาะของชนชาติไทยที่มีรูปแบบที่แตกต่างจากชาติอื่น (สมบัติ สว่างวัฒนะ, 2554: 10)

มวยไทยผ่านการวิวัฒนาการมาหลายชั่วอายุคนมีการสั่งสมวัฒนธรรมและประเพณีหลากหลายด้านเอาไว้อย่างกลมกลืน อาทิเช่น เรื่องจิตวิญญาณ คาถาอาคม ดนตรี วรรณกรรม คุณธรรม และจริยธรรม การให้คำจำกัดความของคำว่า "มวยไทย" จึงมีความหลากหลายแตกต่างกันไปดังนี้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ให้คำจำกัดความคำว่า "มวย" หมายถึง การชกกันด้วยหมัด ส่วน "มวยไทย" เป็นการชกมวยบนเวทีที่มีกติกาขอมให้คู่ชกใช้ เท้า ศอก และเข่าได้

สมบัติ จำปาเงิน (2540) กล่าวว่า มวยไทยเป็นศิลปะการต่อสู้ที่ร้ายกาจ มีพิษสงรุนแรง รวดเร็ว และเด็ดขาดที่สุดประเภทหนึ่งในบรรดาการต่อสู้ทั้งหลาย ผู้ที่ชำนาญนอกจากจะใช้ปราบคู่ปรับแล้วยัง

ใช้เป็นเครื่องป้องกันตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียง นักมวยไทยไม่ได้หัดเฉพาะศิลปะการต่อสู้เอาชนะแต่อย่างเดียวหากจะต้องฝึกจิตใจให้อยู่ในระเบียบวินัยและศีลธรรม ความมีน้ำใจ ความกตัญญูกตเวทียี่ มีน้ำใจนักกีฬา อย่างแท้จริงด้วย แม้วีธีทางการต่อสู้จะรุนแรงแต่ตัวคนมิได้บ้ำระห่ำกระหายเลือดแต่อย่างใด เรา จะสังเกตได้เสมอว่านักมวยไทยซึ่งมีชื่อเสียงมากเท่าใด ยิ่งเป็นคนอ่อนหวาน นอบน้อมถ่อมตนมากขึ้นเท่านั้น

สมศักดิ์ สิริอนันต์ (2541) ได้กล่าวถึงมวยไทยว่า เป็นศิลปะการต่อสู้ด้วยมือเปล่าที่นิยมแพร่หลายไปทั่วโลก ชาวต่างชาติต่างยอมรับว่ามวยไทยเป็นศิลปะการต่อสู้ชั้นสูง มีการเปิดค่ายมวยเพื่อฝึกสอนมวยไทยมากขึ้นมากมายทั้งในทวีปยุโรป อเมริกา แอฟริกา (มอริออคโค) และออสเตรเลีย ชาวต่างชาติศึกษาเล่าเรียนมวยไทยทั้งเพื่อฝึกร่างกายให้แข็งแรงมีวิชาป้องกัน และบางคนนำไปประกอบอาชีพ กล่าวคือ ชกมวยเป็นอาชีพ และเป็นผู้ฝึกสอนตามค่ายมวยต่างๆ

แสวง ศิริปาลี (2516) กล่าวว่ามวยไทยในสมัยก่อนจะมีการฝึกฝนอยู่ในบรรดาหมู่ทหารเพราะในสมัยก่อนไทยเราได้มีการรบพุ่งและสู้รบกับประเทศเพื่อนบ้านอยู่ตลอดเวลา การสู้รบในสมัยนั้นยังไม่มีปืนสู้กันด้วยดาบทั้งสองมือและมือเดียว เมื่อเป็นเช่นนั้นการรบพุ่งก็ต้องมีการประชิดตัว คนไทยเห็นว่าการรบด้วยดาบนั้น เป็นการรบพุ่งที่ประชิดตัวมากเกินไป บางครั้งคู่ต่อสู้อาจจะเข้ามาฟันเราได้ง่าย คนไทยเราจะได้ฝึกลูกถีบและเตะต่อสู้ต่อสู้เอาไว้ เพื่อคู่ต่อสู้จะได้เสียหลักแล้วเราจะได้เลือกฟันได้ง่ายทำให้คู่ต่อสู้แพ้ได้ ต่อมาเมื่อในหมู่ทหารได้รับการฝึกถีบเตะแล้ว มีผู้คิดว่าทำอย่างไรเราจึงจะใช้การถีบ เตะ มาเป็นศิลปะการต่อสู้ด้วยมือได้ จึงได้มีผู้ที่คิดจะฝึกหัดการต่อสู้ป้องกันตัว สำหรับใช้แสดงเวลามีงานเทศกาลต่างๆ ไว้รอดชาวบ้าน และเป็นของแปลก เมื่อเป็นเช่นนั้นชาวบ้านหรือคนไทยได้เห็นการถีบ เตะ แพร่หลายและบ่อยเข้า จึงทำให้ชาวบ้านมีการฝึกหัดมวยไทยกันมาก จนถึงตั้งเป็นสำนักฝึกฝนมากมาย

ลือชา สุบรรณพงษ์ (2531) ให้ความหมายกีฬามวยไทยคือ วัฒนธรรมไทยอย่างหนึ่งเพราะ ลักษณะของวัฒนธรรมก็คือ เป็นมรดกของสังคมที่ยอมรับสืบทอดกันมา ไม่มีขาดตอนสิ่งใหม่ๆ เพิ่มพูนขึ้นมากลมกลืนของเดิมในสภาพที่มั่นคงยิ่งขึ้น มีการส่งเสริมให้เจริญแพร่หลายอย่างกว้างขวาง มีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับเหตุการณ์และสภาพแวดล้อมอยู่ตลอดเวลา

อาจารย์เขตร ศรียาภัย ปรมาจารย์ด้านมวยไทยได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า มวยไทย คือ ศิลปศาสตร์ซึ่งบรรพบุรุษได้เพียรพยายามสืบทอดและพัฒนายกระดับวิธีการต่อสู้ป้องกันตัวมอบให้เป็นมรดกแก่ลูกไทยนับเป็นพันปีมาแล้ว มวยไทยชานานเท่านั้น ไม่มีชนชาติใดสามารถแสดงได้ดีเท่าคนไทย

ความเป็นมาของมวยไทย

ประวัติศาสตร์และความเป็นมาของศิลปะการต่อสู้แบบมวยไทยนั้นไม่มีหลักฐานปรากฏที่ชัดเจนว่าเกิดขึ้นในสมัยใด เท่าที่มีการหลักฐานการค้นพบและการบันทึกทางประวัติศาสตร์ไว้คือมวยไทยเกิดขึ้นมาพร้อมกับการเกิดขึ้นของประวัติศาสตร์ชนชาติไทย ในสมัยก่อนกรุงสุโขทัยเป็นราชธานีนั้นจะประกอบไปด้วยชุมชนเชื้อสายต่างๆซึ่งได้ทำการรบพุ่งกันเพื่อแย่งชิงอำนาจการปกครองแผ่นดินโดยตลอด ศิลปะการป้องกันตัวเองในระยะเริ่มแรกจึงเกิดขึ้นในช่วงเวลานี้ ในวงการทหารในฐานะศิลปะการต่อสู้เพื่อเอาชนะข้าศึก เพราะในสมัยนี้ยังไม่มีอาวุธปืนเพื่อใช้ในการทำสงคราม จะมีก็แต่การใช้ ดาบ ง้าว หอก และทวน ซึ่งล้วนแต่เป็นการต่อสู้ในระยะประชิดตัว ด้วยเหตุนี้จึงมีการใช้ หมัด ศอก แขน เท้า เข้งและเข่ามาประยุกต์ผสมผสานเข้ากับอาวุธที่มีอยู่จนเกิดรูปแบบการต่อสู้ที่ช่วยให้สามารถเอาชนะศัตรูได้ โดยในเริ่มแรกนั้นมวยไทยกำเนิดขึ้นมาด้วยจุดประสงค์ 2 ประการคือ ประการแรกเป็นการฝึกเพื่อสู้รบกับข้าศึก และประการที่สองคือการฝึกเพื่อการต่อสู้ป้องกันและเมื่อยามว่างเว้นจากศึกสงครามก็มีการนำศิลปะมวยไทยมาใช้เป็นกิจกรรมนันทนาการเพื่อความสนุกสนานเช่น การทำแข่งขันชกมวยไทยระหว่างหมู่บ้าน

ดังกล่าวมาเป็นที่มาที่ไปของมวยไทยช่วงก่อนยุคสุโขทัยเป็นราชธานี ก่อนที่จะมีหลักฐานปรากฏชัดเจนและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวมากขึ้นในยุคสุโขทัยและพัฒนาอย่างเป็นลำดับในอาณาจักรอยุธยา ธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์

มวยไทยในสมัยสุโขทัย

ในสมัยสุโขทัยประมาณปี พ.ศ. 1781-1951 ผู้ชายไทยส่วนใหญ่จะศึกษาหาความรู้แขนงต่างๆตามสำนักหรือวัด นอกเหนือจากวิชาความรู้ด้านศิลปศาสตร์แล้ว ศิลปะการต่อสู้ด้วยอาวุธและมือเปล่า ล้วนเป็นแต่ศิลปะแขนงสำคัญที่ชายไทยในยุคสุโขทัยส่วนใหญ่ต้องฝึกฝนกัน เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมสำหรับสำหรับศึกสงครามที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา แม้แต่ช่วงเวลาหลังเสร็จจากสงครามแล้ว การฝึกมวยไทยยังเป็นสัญลักษณ์ของการเป็นชายชาติศรี และเพื่อเตรียมเข้ารับราชการทหารและถือเป็นประเพณีอันดีงาม ดังมีการบันทึกไว้ว่า ในงานเทศกาลประเพณีต่างๆก็จะมีการแข่งขันชิงมวยและยังมีกฎหมายไว้ว่า การชกมวยถือเป็นการแสดงศิลปะป้องกันตัวเป็นประเพณีอันดีงาม ไม่ถือว่าเป็นการพนัน

สมัยกรุงสุโขทัย มวยไทยถือว่าเป็นศาสตร์ชั้นสูงที่ถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษาของกษัตริย์เพื่อฝึกให้เป็นนักรบที่มีความกล้าหาญ มีสมรรถภาพร่างกายดีเยี่ยม เป็นกษัตริย์ที่เก่งกล้าสามารถในการปกครองประเทศต่อไป ในสมัยสุโขทัยมีสำนักมวยมีชื่อเสียงสำนักหนึ่งคือ สำนักสมอคอน แขวงเมืองลพบุรี เจ้าสำนักคือ พระสุกทันตฤๅษี พระมหากษัตริย์และเจ้าเมืองต่างๆนิยมส่งโอรสและบุตรหลานมาเรียนรู้อิทธิพลมวยไทยที่นี้ตั้งแต่เยาว์วัยเช่น พ่อขุนบาลเมือง พ่อขุนรามคำแหง และพ่อขุนงำเมือง สหายของพ่อขุนรามคำแหงต่าง

ก็เป็นศิษย์ร่วมสำนักสมอคอน นอกจากนี้ยังมีปรากฏตามพงศาวดารว่า พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ กษัตริย์สุโขทัยพระองค์แรกทรงเห็นการณ์ไกลส่งเจ้าชายร่วงวงศ์ที่ 2 พระชันษา 13 พรรษา ไปฝึกมวยไทยที่สำนักสมอคอน แขวงลพบุรี เพื่อฝึกให้เป็นกษัตริย์ที่เก่งกล้าในอนาคต (สมบัติ สวางค์วัฒน์, 2554: 21)

สถานที่ที่เป็นฝึกฝนมวยไทยในสมัยกรุงสุโขทัยได้แก่

1. วัด การฝึกฝนจากครู อาจารย์ที่บวชเป็นพระภิกษุและมีฝีมือในการต่อสู้
2. บ้าน จากผู้มีความรู้เป็นผู้ถ่ายทอดวิชามวยไทยให้แก่ บุตรและธิดาที่สนใจ
3. สำนักราชบัณฑิตให้เรียนวิชาการต่อสู้ป้องกัน มีการใช้อาวุธ กระบี่ ดาบ 2 มือ หอก มีด ไม้

ขวาน ง้าว กริช ธนู หน้าไม้ โล่ โคมร เป็นต้น ตลอดจนการใช้อาวุธบนหลังม้า ช้าง วัว ควาย (สมศักดิ์ ศิริอนันต์, 2541)

มวยไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา

สมัยกรุงศรีอยุธยาประมาณปี พ.ศ. 1988-2310 ระยะเวลา 417 ปี ในยุคสมัยนี้มีศึกสงครามกับประเทศพม่าและเขมรอยู่ตลอดเวลา ผู้ชายในสมัยกรุงศรีอยุธยาจึงฝึกฝนความชำนาญในการต่อสู้ด้วยอาวุธและศิลปะป้องกันตัวด้วยมือเปล่า โดยมีครูมวยผู้เชี่ยวชาญทางการต่อสู้เป็นผู้สอน การฝึกเริ่มจากในวังไปสู่ประชาชน สำนักดาบพุทโธสวรรค์เป็นสำนักดาบที่มีชื่อเสียงในสมัยกรุงศรีอยุธยามีผู้นิยมไปเรียนมาก ซึ่งในการฝึกจะใช้อาวุธจำลองคือ ดาบหวายเรียกว่า กระบี่กระบอง นอกจากนี้ยังต้องฝึกการต่อสู้ป้องกันตัวด้วยมือเปล่าเรียกว่า มวยไทย ควบคู่ไปด้วย

ในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช พ.ศ. 2133-2147 พระองค์ทรงตั้งกองกำลังพิเศษขึ้นตั้งแต่สมัยยังทรงครองเมืองพิษณุโลก ในกองทหารนี้จะถูกฝึกด้านความกล้า ความสามารถในการแฝงตัวเพื่อสืบข่าวและการต่อสู้ประชิดตัว โดยการเลือกชายหนุ่มรุ่นราวคราวเดียวกับพระองค์มาทรงฝึกพระองค์เองเพื่อให้ใช้อาวุธได้ทุกชนิดอย่างชำนาญและมีความสามารถในการต่อสู้มวยไทยดีเยี่ยมและในสมัยของพระองค์หน่วยทหารนี้ถูกเรียกว่า กองเสือหมอบแมวเขา

ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช พ.ศ. 2147-2233 บ้านเมืองในยุคสมัยนี้มีความร่มเย็นเป็นสุข ปราศจากข้าศึกมารุกรานตามแนวชายแดน นับเป็นยุคที่กรุงศรีอยุธยามีความเจริญรุ่งเรืองมากที่สุดยุคสมัยหนึ่ง พระองค์ทรงส่งเสริมและสนับสนุนกีฬาอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะมวยไทยในยุคนี้จึงเป็นที่นิยมกันมาก องค์สมเด็จพระนารายณ์ก็ทรงสนับสนุนการฝึกมวยเป็นอย่างดีจนมวยไทยกลายเป็นกีฬาอาชีพ มีค่ายมวยเกิดขึ้นมากมาย มวยไทยในสมัยนี้ชกกันบนลานดิน โดยใช้เชือกเส้นเดียวกันบริเวณเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัสเป็นขอบเขตสังเวียน นักมวยจะใช้ด้ายดิบชุบแป้งหรือน้ำมันดินจนแข็งพันมือเรียกว่า คาดเชือกหรือมวยคาดเชือก ในการชกนั้นจะเกิดการถากความสมัครใจของทั้งสองฝ่าย ไม่มีการชั่งน้ำหนัก ไม่คำนึงถึงขนาดร่างกายและอายุ กติกาต่างๆคือ ชกจนกว่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะยอมแพ้ ในงานเทศกาลประเพณีต่างๆ จะต้องมีการจัดแข่งขันมวยไทยด้วยเสมอ

ในสมัยสมเด็จพระเจ้าเสือหรือขุนหลวงสุรศักดิ์ พ.ศ. 2240-2252 ในยุคสมัยของพระองค์ถือได้ว่าเป็นยุครุ่งเรืองของมวยไทย พระองค์ได้รับการกล่าวขวัญมากในเรื่องฝีมือชั้นเชิงมวยไทย พระองค์ทรงโปรดปรานการชกมวยไทยมากและทรงเริ่มฝึกมวยไทยตั้งแต่ทรงพระเยาว์ ครั้งหนึ่งพระองค์ได้เสด็จไปที่ตำบลหาดกรวดพร้อมด้วยมหาดเล็ก 4 คน แต่งกายแบบชาวบ้านไปเที่ยวงานแล้วเข้าร่วมการเปรียบคู่ชก นายสนามรู้เพียงว่าพระองค์เป็นนักมวยจากเมืองกรุงจึงจัดให้ชกกับนักมวยฝีมือจากสำนักมวยเมืองวิเศษไชยชาญ 3 คน ได้แก่ นายกลางหมัดตาย นายใหญ่หมัดเล็ก และนายเล็กหมัดหนัก ซึ่งพระองค์ได้ชกชนะทั้งสามคนได้ นอกจากนี้พระองค์ทรงฝึกฝนให้เจ้าฟ้าเพชรและเจ้าฟ้าพร พระราชโอรสให้มีความสามารถในด้านมวยไทย กระบี่กระบอง และมวยปล้ำอีกด้วย

ในสมัยนี้พระมหากษัตริย์และเจ้านายชั้นสูงจะมีกองกำลังข้าทาสบริวารที่เป็นชายหนุ่ม ฝึกดาบและฝึกมวยอยู่ภายในตำหนักตนเอง ทำหน้าที่คุ้มกันรักษาความปลอดภัย ซึ่งเรียกคนเหล่านี้ว่า ทนายเลือก ซึ่งก็คือนักมวย-นักดาบที่ฝีมือดีผ่านการคัดเลือกมาแล้ว

การฝึกมวยไทยในยุคนี้มีอย่างกว้างขวางไม่ว่าจะเป็นสำนักของครูมวยตามหมู่บ้าน ตามเขตพระราชฐาน ตำหนักเจ้านาย วัดวาอาราม และสำนักดาบพุทไธสวรรยถือได้ว่าเป็นสำนักที่มีชื่อเสียงเป็นอย่างมากที่สุดในสมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งแม้จะมีชื่อว่าสำนักดาบแต่ก็มีการฝึกมวยเป็นส่วนหนึ่งของวิชาการต่อสู้ระยะประชิดตัว การฝึกมวยจึงควบคู่ไปกับการฝึกกระบี่กระบอง ก่อนจะก้าวไปสู่การฝึกฝนเพลงดาบในขั้นสุดท้าย

และในปลายยุคสมัยกรุงศรีอยุธยา หลังจากพ่ายแพ้แก่พม่าครั้งที่ 2 พ.ศ. 2310 ได้มีนักมวยฝีมือดีที่ถูกจารึกไว้ในประวัติศาสตร์ของมวยไทย คือ นายขนมต้ม และได้ถูกบันทึกไว้ในพงศาวดารว่า “เมื่อครั้งที่กรุงศรีอยุธยาพ่ายแพ้แก่พม่า นายขนมต้มเป็นคนหนึ่งในคนไทยที่ถูกกวาดต้อนไปเมืองพม่า พระเจ้ามังระ พระมหากษัตริย์ของพม่าในขณะนั้นได้ให้มีการชกมวยขึ้นหน้าพระที่นั่ง นายขนมต้มได้ใช้ฝีมือแม่ไม้มวยไทยเอาชนะมวยพม่าได้เก้าคนสิบคน พระเจ้าอังวะตรัสชมนายขนมต้มว่าคนไทยนี้ช่างมีฝีมือไม่ลายมือดุจเสือซ่อนเล็บอยู่รอบด้านแต่เมื่อเปล่ายังสู้ชนะได้ตั้งเก้าคนสิบคน ถ้าเจ้านายไทยสามัคคีปรองดองกันดีแล้วกรุงศรีอยุธยาจะไม่เสียแก่พม่าเลย” และในวันที่นายขนมต้มชกกับนักมวยพม่าต่อหน้าพระพักตร์พระเจ้ามังระนั้น ตรงกับวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2317 ดังนั้นจึงได้ถือเอาวันที่ 17 มีนาคมของทุกปีเป็น วันมวยไทย

มวยไทยในสมัยกรุงธนบุรี

สมัยกรุงธนบุรีประมาณปี พ.ศ. 2310-2324 ระยะเวลา 14 ปี เป็นยุคสมัยที่บ้านเมืองอยู่ระหว่างการฟื้นฟูขวัญกำลังใจของประชาชนกันใหม่ หลักการกอบกู้อิสรภาพคืนมาได้ การฝึกมวยไทยในยุคนี้จึงเป็นไปเพื่อการสงครามและการฝึกทหารอย่างแท้จริง ในยุคนี้มีนักมวยฝีมือดีมีชื่อเสียงมากมาย เช่น นายแห้วแขวงเมืองตาก นายนิลทุ่งยั้ง นายถึกศิษย์ครุฑ และนักมวยที่เป็นนายทหารเลือกของพระเจ้าตากสิน ได้แก่ หลวงพรหมเสนา หลวงราชเสนา ขุนอภัยภักดี นายหมึก นายทองดี พันขาว หรือพระยาพิชัยดาบหัก

ซึ่งในภายหลังรับราชการกับสมเด็จพระเจ้าตากสินจนกลายเป็นทหารคู่พระทัยและได้ยศสูงสุดเป็นพระยาพิชัยครองเมืองพิชัยเป็นคนมีความรู้ความสามารถในกีฬามวยไทยมาก ในสมัยที่ได้กลับไปครองเมืองพิชัยซึ่งเป็นบ้านเกิดของตน ในปี พ.ศ. 2314 พม่าได้ยกทัพมาตีเมืองเชียงใหม่และเลยมาตีเมืองพิชัย พระยาพิชัยนำทหารออกสู้รบ การรบถึงขั้นตะลุมบอนจนดาบหักทั้งสองข้าง จึงได้รับนามว่า พระยาพิชัยดาบหัก

มวยไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น รัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 4 พ.ศ. 2325-2411 ระยะเวลา 86 ปี กีฬามวยไทยยังเป็นศิลปะประจำชาติ และมีการแข่งขันในงานเทศกาลประเพณีประจำปี เริ่มมีการกำหนดกติกาและเวลาในการชก โดยการใช้กะลามะพร้าวที่มีรูลายน้ำถ้ากะลามะพร้าวจมถึงก้นอ่างก็จะตีกลองเป็นสัญญาณหมดยก การแข่งขันไม่กำหนดยกจะชกกันจนกว่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะยอมแพ้

สมัยรัชกาลที่ 1 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พ.ศ. 2325-2352 รัชกาลที่ 1 แห่งราชวงศ์จักรี พระองค์ทรงฝึกหัดมวยไทยตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ และทรงสนพระทัยในการเสด็จ ทอดพระเนตรการแข่งขันมวยไทยอยู่เสมอ ในยุคสมัยนี้เริ่มมีการนำอาวุธยุทธโปกรณ์แบบตะวันตกเช่นปืนไฟหรือปืนคาบศิลาเข้ามาใช้ในการทำสงครามมากขึ้น การรบแบบประชิดตัวแบบยุคสมัยก่อนเริ่มลดน้อยลง มีส่วนทำให้มวยไทยที่เคยเป็นความสามารถติดตัวของทหารไทยทุกคนเริ่มลดบทบาทลง จากนั้นมวยไทยจึงค่อยๆแปรเปลี่ยนจากศิลปะการต่อสู้ยามศึกสงคราม กลายมาเป็นศิลปะเชิงกีฬาแขนงหนึ่งของไทย

สมัยรัชกาลที่ 2 พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พ.ศ. 2352-2367 เมื่อทรงพระเยาว์ ทรงฝึกมวยไทยจากสำนักวัดบางหัวใหญ่ (วัดระฆังโฆสิตาราม) จากสมเด็จพระวันรัต (ทองอยู่) ซึ่งเคยเป็นแม่ทัพเก่า เมื่อพระองค์พระชันษา 16 พรรษา ได้เสด็จ มาประทับในพระราชวังเดิมและทรงฝึกมวยไทยจากนายเลื้อกเพิ่มเติมอีก และยังทรงโปรดฯ ให้สร้างสนามมวยที่สนามหญ้าบริเวณวังหลังและทรงเปลี่ยนคำว่า “รำหมัด รำมวย” มาเป็น “มวยไทย”

สมัยรัชกาลที่ 3 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พ.ศ. 2367-2394 พระองค์ทรงฝึกมวยไทยจากนายเลื้อก ในรัชกาลที่ 2 ในสมัยนี้ประชาชนตามหัวเมืองยังคงนิยมฝึกมวยไทย และกระบี่กระบองกันอยู่ และในสมัยนี้ได้ปรากฏหลักฐานที่สำคัญคือ ตำรามวยไทยโบราณซึ่งเป็นภาพเขียนท่ามวยไทยต่างๆลงบนสมุดไทย มีภาษาไทยกำกับบอกว่าเป็นแม่ไม้ ลูกไม้ และไม้แก้ จำนวนทั้งหมด 46 ภาพ ปัจจุบันทางหอสมุดแห่งชาติได้เก็บรวบรวมตำรามวยไทยโบราณเล่มนี้ไว้

สมัยรัชกาลที่ 4 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พ.ศ. 2394-2411 เป็นยุคที่อารยธรรมตะวันตกเริ่มเข้ามามีบทบาทในประเทศไทยมากขึ้นมีมิชชันนารีเข้ามาสอนศาสนาแต่พระองค์ก็ยังทรงโปรดกีฬามวยไทยและวิชากระบี่กระบองอยู่ มีบันทึกไว้ว่าพระองค์ยังทรงพระเยาว์ทรงแต่งองค์อย่างกุมารชกมวยไทยและเล่นกระบี่กระบองแสดงในงานสมโภชหน้าพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดารามและกีฬามวยไทยยังคงเป็นกีฬาประจำชาติอยู่

สมัยรัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พ.ศ. 2411-2453 พระองค์ทรงฝึกมวยไทยจากสำนักมวยหลวง มีปรมาจารย์หลวงพลโยธานุโยค ครูมวยหลวงเป็นผู้ถวายการฝึกสอน ทำให้พระองค์ทรงโปรดปรานกีฬามวยไทยมาก พระองค์เสด็จทอดพระเนตรการชกมวยหน้าพระที่นั่ง โปรดเกล้าฯ ให้ข้าหลวงหัวเมืองต่างๆ คัดนักมวยฝีมือดีมาชกกันหน้าพระที่นั่งเพื่อหานักมวยที่เก่งที่สุด เข้ามารับราชการเป็นทหารรักษาพระองค์ สังกัดกรมมวยหลวง รวมถึงการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศตั้งกรมธรรมการ มีวิชามวยไทยเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรการศึกษา โดยเฉพาะในโรงเรียนฝึกหัดครูพลศึกษาและในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ให้วิชามวยไทยเป็นวิชาสำคัญในหลักสูตร ในปี พ.ศ. 2430 ในสมัยนี้เป็นที่ยอมรับว่าเป็นยุคทองของมวยไทย

สมัยรัชกาลที่ 6 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พ.ศ. 2453-2468 เป็นยุคสมัยหนึ่งของกีฬามวยไทยที่มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างมากยุคหนึ่ง และได้มีการจัดตั้งสนามมวยถาวรขึ้นเป็นครั้งแรกในปี 2464 เรียกว่า สนามมวยสวนกุหลาบ ตั้งอยู่ในโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยปัจจุบัน นักมวยในยุคสมัยนี้ยังใช้วิธีพันมือคาดเชือกด้วยด้ายดิบสวมมงคลเวลาชก มีผ้าประเจียดมัดไว้ที่ต้นแขนซ้ายและแขนขวา สวมกางเกงขาสั้นมีผ้าคาดทับไว้อย่างหนาแน่นแทนกระชับไม่สวมเสื้อ ทำเปล้า กระมการแต่งกายด้วยผ้าม่วงนุ่งโจงกระเบนสวมถุงเท้าขาว เสือราชประแตน

ในยุคนี้มีนักมวยฝีมือดีจากต่างจังหวัดเดินทางเข้ามาแสวงโชคในกรุงเทพฯ มาก นักมวยไทยที่มีชื่อเสียงในยุคนี้หลายคนคือ นายทับ จำเภา และนายยังหาญทะเล นักมวยทั้งสองได้อยู่อาศัยและทำการฝึกซ้อมอยู่ที่วังเปรมประชากร โดยมีหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ซึ่งเป็นเจ้านายชั้นสูงที่มีฝีมือเชิงมวยไทยและชื่นชอบศิลปะมวยไทยมากเป็นผู้อุปถัมภ์ดูแลการฝึกซ้อม

ประชาชนสนใจชมการแข่งขันชกมวยไทยมากและเรียกร้องให้มีการจัดการแข่งขันอย่างต่อเนื่อง รัชกาลที่ 6 จึงโปรดเกล้าฯ ให้พระยานนทิสุนทรเทวรักษ์ดี แม่กองเสือป่า จัดการแข่งขันเพื่อหาทุนซื้อปืนให้กองเสือป่า โดยให้สมุหเทศาภิบาลและข้าหลวงหัวเมืองต่างๆ คัดนักมวยฝีมือดีมาชกกัน

หลังจากสมัยรัชกาลที่ 6 กีฬามวยไทยก็พัฒนาขึ้นตามลำดับ จากนั้นจึงเริ่มมีค่ายฝึกซ้อมมวยที่มีอุปกรณ์ทันสมัยมากขึ้น ค่ายมวยชื่อดังในยุคนี้ได้แก่ ค่ายมวยเทียมคำแหง ค่ายนฤภัย ค่ายมวยเจริญเมือง ค่ายมวยยন্ত্রกิจ ค่ายมวยศรแดง ค่ายมวยเกษตรสงคราม ค่ายมวยศรีไข้ว ค่ายมวยวงศ์เทเวศน์

สมัยรัชกาลที่ 7 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พ.ศ. 2468-2477 ได้มีการจัดตั้งสนามมวยหลักเมืองท่าช้างขึ้นอีกซึ่งตั้งอยู่บริเวณโรงละครแห่งชาติปัจจุบัน โดยมี พลโทพระยาเทพหัสดินทร์ เป็นนายสนาม ทำหน้าที่บริหารและจัดการแข่งขัน มีการสร้างเวทีให้มีมาตรฐานมากขึ้นกว่าสนามมวยสวนกุหลาบแทนและจัดการแข่งขันขึ้นเป็นประจำทุกปีและในยุคนี้ถือเป็นช่วงเปลี่ยนจากการคาดเชือกมาใช้ในการสวมนวมแบบมวยต่างประเทศ เนื่องมาจากในปี 2472 นายแพ เลี้ยงประเสริฐ นักมวยมีฝีมือจากบ้านท่าเสา จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้ต่อยนายเจี้ย แซกเขมร ตายด้วยหมัดคาดเชือก นอกจากนั้นเวทีมวยยังได้มีมุมเวทีที่นักมวยขึ้นแต่ละข้างโดยใช้สีที่แตกต่างกันคือสีแดงและสีน้ำเงินเป็นจุดเริ่มต้นของมุมแดงและมุมน้ำเงินอย่างในปัจจุบัน มีผู้ตัดสิน ผู้ตีระฆัง มีการกำหนดยกการชก 3 ยก หรือ 6 ยก มีกรรมการห้ามนักมวยบน

เวทีและกรรมการให้คะแนนอยู่ล่างเวที นอกจากนี้ยังมีการใช้กระบี่เหล็กมาเป็นเครื่องป้องกันอันตรายในการขึ้นชกอีกด้วย

สมัยรัชกาลที่ 8 พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พ.ศ. 2477-2489 ในวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2488 สนามมวยเวทีราชดำเนินได้เปิดสนามเพื่อการแข่งขันขึ้นเป็นครั้งแรก มีนายปราโมทย์ พึ่งสุนทรเป็นนายสนามมวยคนแรก พระยาจินดารักษ์เป็นกรรมการบริหารเวที ครูชิต อัมพลสิน เป็นโปรโมเตอร์จัดการชกเป็นประจำในวันอาทิตย์เวลา 16.00 น.-17.00 น. ใช้กติกาของกรมพลศึกษา ปี พ.ศ. 2480 ชก 5 ยก ยกละ 3 นาที พักระหว่างยก 2 นาที

ยุคนี้ถือเป็นยุคที่มวยไทยสมัยใหม่มีความรุ่งเรืองมากที่สุด คนไทยให้ความสนใจการเข้าชมการแข่งขันมากมาย เจ้าของค่ายมวยผู้จัดและนักมวยต่างก็มีรายได้ดี มีชายไทยหันมาฝึกหัดกีฬามวยไทยมากขึ้นเพื่อยึดเป็นอาชีพ

และในวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2496 สนามมวยเวทีลุมพินีได้เปิดการแข่งขันขึ้นเป็นครั้งแรก

ในปี พ.ศ. 2521 มีการจัดการแข่งขันชกมวยขึ้นทุกวัน โดยสลับกันจัดระหว่างสนามมวยเวทีราชดำเนินกับสนามมวยเวทีลุมพินีและได้มีการถ่ายทอดทางสถานีวิทยุและโทรทัศน์ มวยไทยแพร่หลายมากขึ้นทั้งในฐานะของธุรกิจและการพนันมากขึ้น (บริษัทไทยประกันชีวิตจำกัด, 2545: 14)

ประเภทของมวยไทย

การต่อสู้ด้วยมวยไทยถือได้ว่าเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์แห่งการต่อสู้ด้วยมือเปล่าชั้นสูง เพราะเป็นการต่อสู้ที่ใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายแทนอาวุธใช้อวัยวะต่างๆคือ มือ เท้า เข่า ศอก โดยใช้กลวิธีต่างๆ เพื่อจะใช้อาวุธอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นและการต่อสู้ด้วยท่าต่างๆ นั้น ก็มีการตั้งชื่อทำนองๆ ให้เข้ากับลีลา มีความไพเราะและสะดวกแก่การจดจำ

มวยไทยแบ่งประเภทออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ตามลักษณะการเข้าต่อสู้ดังนี้

มวยหลักหรือมวยแข็ง หมายถึงนักมวยที่มีวิธีการต่อสู้แบบปักหลักรัดกุม สุขุมรอบคอบ ไม่ว่าจะเป็นการจดท่ามวย การเคลื่อนไหวแต่ละย่างก้าวเต็มไปด้วยความระมัดระวัง ไม่ผลิผลาม ส่วนใหญ่มวยประเภทนี้จะเป็นมวยรอจังหวะเข้าทำตอนที่ฝ่ายตรงข้ามรุกเข้ามาก่อน แล้วจึงฉวยโอกาสเข้าทำ ได้ทั้งน้ำหนักรุนแรงและแม่นยำ

มวยเกี้ยวหรือมวยอ่อน หมายถึงนักมวยที่มีชั้นเชิงในการต่อสู้แหลมคม มีไหวพริบรวดเร็วในการแก้ปัญหา เวลาเข้าทำคู่ต่อสู้จะใช้กลลวงหลายรูปแบบ เช่น ทำท่าว่าจะเตะแต่กลับตอย มวยเกี้ยวจะเคลื่อนไหวไม่นิ่งอยู่กับที่อยู่ตลอดเวลา มีลีลาที่คล่องแคล่ว รวดเร็ว หลบหลีกได้ดี รุกและรับอย่างรวดเร็ว เข้าทำในระยะเด็ดขาด

ทั้งมวยหลักและมวยเกี่ยว ต่างก็มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างกันคือ มวยหลักจะออกอาวุธหนัก หนักวุ่นแรง ส่วนมวยเกี่ยวจะใช้อาวุธรวดเร็ว นอกจากนี้แล้วยังมีมวยอีกประเภทหนึ่งคือ การผสมผสาน ระหว่างมวยหลักและมวยเกี่ยวประกอบกันไป คือทั้งรุนแรงหนักหน่วงและคล่องแคล่วว่องไวในการใช้อาวุธ

นอกจากการแบ่งประเภทของมวยไทยตามลักษณะการเข้าต่อสู้แล้ว ยังสามารถแบ่งกลุ่มตาม ท้องถิ่นของมวยได้ตามภูมิภาคที่มีความแตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่นรวมทั้งลีลาแม่ไม้ และลักษณะของ การคาดเชือก

มวยไทยแบ่งประเภทตามท้องถิ่นออกเป็น 4 ภาค ตามภูมิภาคได้ดังนี้

ภาคเหนือ

มวยท่าเสา มวยเม็งราย ลักษณะเด่นของมวยท่าเสา คือเป็นมวยเชิงเตะ มีความคล่องแคล่ว ลื่นไหล จนได้รับฉายาว่า มวยตีนลิง ใช้การคาดเชือกประมาณครึ่งแขน

ภาคอีสาน

มวยโคราช มวยหลุม ลักษณะเด่นของมวยโคราช คือการเตะต่อยเป็นวงกว้าง โดยนิยมคาดเชือก ขมวดรอบแขนจนจรดข้อศอก ทั้งนี้เพื่อใช้รับการเตะที่หนักหน่วง รุนแรง

ภาคกลาง

มวยลพบุรี มวยพระนครฯ ลักษณะเด่นของมวยลพบุรี คือการชกด้วยการต่อยวงใน เข้าออก รวดเร็ว เน้นหมัดตรง การคาดเชือกจึงคาดเพียงประมาณครึ่งแขน

ภาคใต้

มวยไชยา เป็นมวยที่มีชื่อเสียงมาก ลักษณะการชกจะรุกและรับอย่างรัดกุม ถนัดการใช้ศอกในระยะประชิดตัว การคาดเชือกจึงนิยมคาดเพียงคลุมรอบข้อมือ เพื่อป้องกันการชกหรือเคล็ดเท่านั้น

ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้จัดให้มีการชกมวยประลองฝีมือกันบ่อยครั้งและแพร่หลายตามหัวเมืองต่างๆและยังได้จัดให้มีการชกมวยหน้าพระที่นั่งในงานศพของกรมขุนมรุพงษ์ศิริพัฒน์ ณ ด้านใต้ของทุ่งพระสุเมรุ โดยนักมวยที่เจ้าเมืองแต่ละเมืองคัดมาล้วนแต่เป็นสุดยอดมวยของแต่ละภาคได้ประลองกันจนผู้ชนะจะได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์มากมาย

การฝึกฝนมวยในระยะต่อมา เป็นการฝึกหัดมวยเพื่อขึ้นชกเป็นอาชีพอย่างจริงจัง มีการปรับเปลี่ยนขั้นตอนในการขึ้นชกมากมายไม่ว่าจะเป็นการขึ้นครู ไหว้ครู การตั้งท่ามวย การฝึกแม่มวยไม้ มวยไทย ด้วยเหตุนี้เองความสำคัญของมวยไทย 4 ภาค จึงลดลงไปตามลำดับก่อนจะกลืนหายไปตามกาลเวลา (สมบัติ สว่างควัฒน์, 2554: 72)

มวยไทยเพื่อการออกกำลังกาย

ในประเทศไทยปัจจุบันมีศิลปะป้องกันตัวของประเทศต่างๆเข้ามาแพร่ในประเทศอย่างต่อเนื่อง มีประชาชนและเยาวชนให้ความสนใจเรียนและฝึกฝนกันเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ศิลปะป้องกันตัวของประเทศไทย คือศิลปะแม่ไม้มวยไทยได้รับความนิยมไม่มากเท่า เนื่องจากค่านิยมที่คิดว่า การฝึกแม่ไม้มวยไทยมีไว้สำหรับผู้ที่ต้องการฝึกฝนเพื่อการขึ้นชกบนเวทีเท่านั้น ซึ่งตรงกันข้ามกับต่างประเทศที่ทัศนคติเกี่ยวกับมวยไทยในฐานะของกีฬาที่รุนแรงและมุ่งเพื่อการต่อสู้ได้เริ่มเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะในประเทศตะวันตกที่ซึ่งผู้คนนิยมการออกกำลังกายในศูนย์ออกกำลังกายหรือฟิตเนสเซ็นเตอร์ มวยไทยได้รับความนิยมและเป็นที่ชื่นชอบของคนรุ่นใหม่ชาวตะวันตกมากขึ้นเนื่องจากเป็นกีฬาที่ผู้เล่นสามารถออกกำลังกายได้ทุกส่วนของร่างกายและยังสามารถลดน้ำหนักได้

ในประเทศต่างประเทศมวยไทยเป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมอย่างมาก โดยเฉพาะกลุ่มคนรุ่นใหม่ เนื่องจากเห็นว่ามวยไทยเป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวที่ครบเครื่องและเป็นวิธีออกกำลังกายที่ทำให้ร่างกายแข็งแรงและสนุกสนาน ส่งผลให้ปัจจุบันมีการเพิ่มศิลปะมวยไทยในสถานที่ที่ฝึกสอนศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวในฟิตเนสเซ็นเตอร์หรือโรงยิมต่างๆ ทั่วประเทศ โดยมีทั้งการสอนมวยไทยแบบดั้งเดิมและแบบผสมผสานกับ kick boxing และ mix martial art

กระแสความนิยมกีฬามวยไทยในฐานะกีฬาเพื่อการออกกำลังกายจากต่างชาติที่มากขึ้นนั้นส่งผลต่อประเทศไทยในฐานะต้นกำเนิดของกีฬามวยไทย มีชาวต่างชาติที่สนใจกีฬามวยไทยเดินทางเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้นทำให้ค่ายมวยไทยต่างๆ เป็นที่ได้รับความนิยมของชาวต่างชาติที่ต้องการฝึกจากประเทศที่เป็นต้นกำเนิดและฟิตเนสเซ็นเตอร์ต่างๆ เริ่มมีการบรรจุหลักสูตรมวยไทยไว้ในโปรแกรมสำหรับการออกกำลังกายมากขึ้นและยังส่งผลให้ได้รับความนิยมกับชาวไทยทั้งชายและหญิง วัยทำงานและวัยรุ่น ในฐานะการออกกำลังกายเพื่อให้มีร่างกายที่สมบูรณ์และการควบคุมน้ำหนัก โปรแกรมสำหรับการออกกำลังกายด้วยมวยไทยก็มีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับการออกกำลังกายมากขึ้นตั้งแต่พื้นฐานการออกท่าทางการตั้งหมัด การเดิน เน้นความสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อและสมอง เมื่อผ่านการฝึกขั้นเบื้องต้นแล้ว ก็จะเป็นการฝึกในขั้นสูงเช่นการออกหมัด เตะ และแม่ไม้ต่อไป

กลุ่มเป้าหมาย

เนื้อหาในส่วนนี้จะกล่าวถึงกลุ่มเป้าหมายและศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมในการบริโภคหรือเลือกใช้สินค้าและบริการของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อการสร้างอัตลักษณ์ของสินค้าและบริการ การสร้างสื่อโฆษณาให้สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รศ.ดร.พิภพ อุดร และคณะ (2554) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการแบ่ง Generation ตามแนวคิดสังคมวิทยาที่คือ “Cohort” ซึ่งหมายถึงกลุ่มประชากรที่เกิดในช่วงเวลาที่มีสิ่งแวดล้อมมหภาคที่ใกล้เคียงกัน ต่างประสบการณ์ วิกฤตการณ์ต่างๆ ในสังคมร่วมกัน ได้รับการเลี้ยงดู ให้การศึกษาใกล้เคียงกัน ซึ่งกลุ่มเหล่านี้แบ่งปันประสบการณ์ทางสังคมที่ดีและยากลำบากร่วมกัน จึงมีแนวโน้มที่จะมีแนวคิด ค่านิยม การตอบสนองต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ในแนวทางเดียวกัน

นักการตลาดในปัจจุบันได้นำหลักเกณฑ์ดังกล่าวไปใช้ในการ แบ่งส่วนตลาด (Segmentation) เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแบ่งให้มีความซับซ้อน เจาะลึกได้ถึงเพศ อายุ รายได้และพฤติกรรมต่างๆ โดยได้แบ่งกลุ่มผู้บริโภคออกเป็น 4 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 Baby Boomer	ช่วงปีเกิด พ.ศ. 2490-2513	ช่วงอายุ 40-63 ปี	ขนาดของกลุ่มคน 19,205,030 คน
กลุ่มที่ 2 Generation X	ช่วงปีเกิด พ.ศ. 2514-2519	ช่วงอายุ 34-39 ปี	ขนาดของกลุ่มคน 6,441,720 คน
กลุ่มที่ 3 Generation Y	ช่วงปีเกิด พ.ศ. 2520-2528	ช่วงอายุ 25-33 ปี	ขนาดของกลุ่มคน 9,290,307 คน
กลุ่มที่ 4 Generation M	ช่วงปีเกิด พ.ศ. 2529-2545	ช่วงอายุ 8-24 ปี	ขนาดของกลุ่มคน 15,682,879 คน

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ได้สรุปและวิเคราะห์จากข้อมูลธุรกิจที่รวบรวมไว้โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ไว้ว่า กลุ่มเป้าหมายหลักของผู้ที่ออกกำลังภายในฟิตเนสเซ็นเตอร์คือกลุ่มที่มีรายได้ประจำ และมีอายุตั้งแต่ 18-45 ปี และอาศัยการเลือกทำเลที่ตั้งตามห้างสรรพสินค้า โรงพยาบาล และอาคารสำนักงานในย่านธุรกิจการค้าเป็นกลยุทธ์สำคัญ อย่างไรก็ตามฟิตเนสเซ็นเตอร์จัดเป็นธุรกิจให้บริการที่สามารถถึงทดแทนกันได้ ด้วยฟิตเนสเซ็นเตอร์ขนาดกลางถึงขนาดเล็กตลอดจนถึงสถานออกกำลังกายกลางแจ้งในพื้นที่สาธารณะต่างๆ ที่จัดให้บริการฟรี ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจฟิตเนสเซ็นเตอร์ขนาดใหญ่จำเป็นต้องมีการปรับกลยุทธ์อยู่เสมอเพื่อรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมการออกกำลังกายของผู้บริโภค

จากรายงานดังกล่าวผู้วิจัยจึงเลือกศึกษากลุ่มเป้าหมายในกลุ่ม Generation Y ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความใกล้เคียงกับตัวเลขที่ศูนย์วิจัยกสิกรได้ให้ข้อสรุปไว้ ในการศึกษาปัจจัยทางกายภาพและพฤติกรรมรวมถึงการวิเคราะห์และสรุปผลเพื่อให้เข้าใจถึงความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคกลุ่มนี้และจำเป็นสำหรับการดำเนินงานวิจัยในลำดับต่อไป

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลของกลุ่มเป้าหมาย Generation Y และทำการวิเคราะห์ โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านกายภาพ จิตตภาพของกลุ่มเป้าหมาย

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้และสรุปลักษณะทางกายภาพและจิตตภาพของกลุ่มเป้าหมาย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านกายภาพและจิตตภาพของกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่ม Generation Y

ณัฐวดี ศรีกตัญญู กล่าวถึงเจนเนอเรชั่นวายในการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการดำเนินชีวิต พฤติกรรมการเปิดรับสื่อและพฤติกรรมผู้บริโภคของเจนเนอเรชั่นวายในกรุงเทพมหานคร” ระบุว่าเจนเนอเรชั่นวายเปิดรับสื่อมากขึ้น ชอบเล่นกีฬา อยากมีอนาคตที่ดี ทราบดีถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมและยาเสพติด ใช้เสื้อผ้ากีฬาและยีนส์ มีลักษณะตาม “นิยาม” ของนักการตลาดในเมืองไทย คือ ชอบฟังเพลง ตามแฟชั่น ใช้เสื้อผ้าจากต่างประเทศ ต้องการสิทธิเสรีภาพและการยอมรับจากสังคม เล่นเกมคอมพิวเตอร์เป็นงานอดิเรก โทรศัพท์มือถือคืออุปกรณ์สำคัญที่จำเป็นกับคนในเจนเนอเรชั่นวายพอๆ กับการใช้อินเทอร์เน็ต

จากรายงานการสำรวจเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2545 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ สรุปว่าประชากรร้อยละ 17.8 ของจำนวนประชากรทั้งหมดของประเทศหรือจำนวน 11.3 ล้านคน เป็นกลุ่มเยาวชนอายุระหว่าง 15-24 ปี เป็น “คนกลุ่มใหญ่” ที่เริ่มเข้าสู่การทำงาน มีรายได้ของตนเอง และจัดเป็นลูกค้ากลุ่มเป้าหมายใหม่ที่นักการตลาดให้ความสนใจกับวิถีชีวิตและพฤติกรรมด้านการรับสื่อของพวกเขาอย่างมาก เพื่อใช้พัฒนาสินค้าและบริการเฉพาะกลุ่ม (รัชฎา อสิสนธิสกุล, 2555)

Generation Y อยู่ในวัยที่เริ่มการทำงานครั้งแรกในองค์กร บริษัทต่างๆ มากขึ้น คนในกลุ่ม Generation Y จะมีพฤติกรรมในการทำงานและความต้องการในแบบฉบับของตัวเองซึ่งมีความแตกต่างไปจากคนในเจนเนอเรชั่นอื่นๆ

รัชฎา อสิสนธิสกุล (2555) ได้สรุป ข้อมูลของ Generation Y ในที่ทำงานเพื่อให้ทราบถึงอุปนิสัยและความต้องการในที่ทำงานที่แตกต่างเพื่อนำความแตกต่างนั้นไปบริหารและจัดการให้มีความสอดคล้องกัน โดยแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อดังนี้

คุณลักษณะ

1. ต้องการทราบเหตุผลว่า "ทำไม" ต้องทำเช่นนั้น
2. ความเป็นสากล
3. เชื่อมั่นในตัวเองสูง
4. ติดวิดีโอเกมส์

ลักษณะในการทำงาน

1. ปรับตัวเก่งและมีความคิดริเริ่ม
2. มีประสิทธิภาพในการทำงาน ใช้เทคโนโลยีเก่ง
3. มีความมุ่งมั่น บางครั้งกลับไม่มีความอดทน
4. ไม่ผูกพันต่อองค์กร ไม่สนใจเรื่องอาวุโส
5. มีความช่างสงสัย

งานที่พึงพอใจ

1. ใช้เทคโนโลยี Wi-Fi
2. บริหารและจัดการชีวิตตัวเองได้
3. ชอบงานที่มีความสนุกสนาน
4. มีเวลาพักผ่อน
5. ต้องการและยอมรับความจริง

กล่าวด้วยสรุปถึง Generation Y ในที่ทำงานได้ว่า Generation Y คือ กลุ่มบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเป็นอย่างดี มีความคิดสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง สามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลง ต้องการงานที่มีความก้าวหน้า สามารถแสดงความคิดเห็นและบริหารจัดการด้วยตนเอง ทั้งในเรื่องเวลาและสถานที่ ให้มีความสำคัญต่อสัมพันธภาพที่ดีในการทำงาน ต้องการงานที่มีความท้าทายและขอเลือกวิธีปฏิบัติงานด้วยตัวเอง มีความอึดอัดเมื่อไม่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นหรือเมื่อความคิดเห็นของเขาไม่ได้รับการยอมรับ ไม่ชอบระเบียบวินัยที่มากเกินไป

รูปแบบความสัมพันธ์ของ Generation Y กับ Generation อื่น ๆ

Generation Y หรือ Why Generation เป็นผู้ที่เกิดมาพร้อมความสงสัยในความคิดที่แตกต่างกับ Generation B ที่เป็นญาติผู้ใหญ่ในครอบครัว และ Generation X ซึ่งเป็นผู้ให้กำเนิด

Generation B มักจะเรียกร้องให้ Generation Y ปฏิบัติตัวอยู่ในกรอบ แต่ Generation X ที่เป็นพ่อแม่กลับมีความคิดกระตุ้นให้ Generation Y ความเป็นตัวของตัวเองและท้าทายแนวความคิดเดิม Generation Y มีความต้องการความสำเร็จทุกอย่างที่ตั้งใจไว้อย่างรวดเร็วมากกว่า

Generation B และ Generation X โดยปกติแล้ว Generation Y จะมีบุคลิกที่ใจร้อนมากกว่า ต้องการเห็นผลสำเร็จทุกอย่างรวดเร็ว

Generation Y มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูงและมีความพร้อมด้านการเงินที่ได้รับการสนับสนุนจาก Generation X ซึ่งมีรายได้ดี Generation Y มีความเชื่อว่า การประสบความสำเร็จในชีวิตจะเกิดขึ้นต้องทำงานหนักทำให้มีการแต่งงานช้าลง หากอายุไม่ถึง 30 และมักจะเปลี่ยนงานบ่อยหากมีความคิดว่างานที่ทำอยู่นั้นไม่สามารถให้ความมั่นคงหรือรายได้ที่เพิ่มมากขึ้นอย่างที่ต้องการ

รูปแบบอุปนิสัยในการบริโภคของ Generation Y

ด้านการเงินและการบริโภค Generation Y เป็นผู้บริโภคที่กำลังอยู่ในช่วงวางแผนและกำหนดรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับตัวเอง ผู้บริโภคกลุ่มนี้ เป็นผู้บริโภคที่มีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองสูงสุด มีความกล้าบ้าบิ่นสูงสุดพร้อมที่จะออกแบบวิถีชีวิตของตนเองในแบบฉบับที่เป็นเอกลักษณ์ ขึ้นกับความเชื่อที่ผู้บริโภคผู้นั้นมีต่อตัวตนของตนเอง (SelfBelief)

สินค้าที่กลุ่ม Generation Y นิยมใช้มักเป็นสินค้ายอดนิยมคุ้มค่ากล่าวคือ ราคาไม่แพงมากแต่มีคุณสมบัติครบถ้วนสมาชิกในกลุ่ม Generation Y ที่มีเชื่อมั่นในตนเองสูงมักจะเข้าใจตัวตนของตนเองชัดเจน โดยทั่วไปจะมีความตั้งใจมุ่งมั่นที่จะเดินหน้าทำในสิ่งที่ตนเองเชื่อมั่น ตัวแปรที่มีผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของผู้บริโภคที่เป็นสมาชิกกลุ่มนี้คือ สถาบันครอบครัวและความพร้อมทางการเงินของครอบครัว

Generation Y เริ่มระมัดระวังการใช้จ่ายของตนเองเพราะเริ่มทำงานได้เองแล้วจึงต้องเป็นผู้รับผิดชอบรายจ่ายของตนเอง การขอเงินจากผู้ปกครองในวัยนี้เป็นสิ่งที่ไม่นิยมและถูกมองว่าเป็นพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

Generation Y เริ่มดูแลการแต่งกายของตนเองมากขึ้น ความนิยมในเสื้อผ้าและสีเส้นตามแฟชั่นลดลงหันมาให้ความสำคัญกับการแต่งกายที่ภูมิฐานเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้พบเห็นมากขึ้น เสื้อผ้าที่ซื้อจะลดปริมาณแต่ราคาต่อชิ้นจะสูงขึ้นตามคุณภาพของเนื้อผ้าและวาระโอกาสสวมใส่

Generation Y เป็นกลุ่มผู้บริโภคที่เริ่มจริงจังกับความรัก เริ่มค้นหาและแสวงหาคู่ครองจากแต่เดิมที่ต้องการเพียงคู่ควง เริ่มพิจารณาว่าคนที่เป็นแฟนกันอยู่คือคนที่จะมาเป็นแม่ของลูกหรือไม่

Generation Y มองตนเองว่ามีภาระหน้าที่จำเป็นต้องวางแผนชีวิตและงาน กลุ่มผู้บริโภคอื่นๆ ต่างเห็นพ้องกัน โดยมองว่า Generation Y เป็นกลุ่มผู้บริโภคที่เป็นผู้ใหญ่วัยต้น (Young Adult) ที่ต้องมีภาระหน้าที่รับผิดชอบจึงเป็นวัยที่ต้องทำงานหนัก

ปีทมวรรณ สถาพร (2555) ได้จัดทำผลสำรวจชุด "Culture Vulture" ซึ่งเป็นผลสำรวจกระแสวัฒนธรรมและเทรนด์ที่เกิดขึ้นทั่วโลกจากพัฒนาการของเทคโนโลยีดิจิทัล โดยศึกษาข้อมูลจากผู้ประกอบการธุรกิจในกลุ่ม Generation Y จำนวน 300 คน ใน 38 ประเทศ

ผลสำรวจสามารถแบ่งพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย Generation Y ได้ 3 แบบดังนี้

1. ผู้บุกเบิก (Pioneer) คือกลุ่มคนที่ริเริ่มทำสิ่งใหม่ๆ เป็นครั้งแรก
2. นักสำรวจสังคม (Social Explorers) คือกลุ่มอาสาสมัครและนักช่วยเหลือสังคม
3. นักสร้างสรรค์ (Creator) คือกลุ่มคนที่มีความคิดสร้างสรรค์

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้และสรุปลักษณะทางกายภาพและจินตภาพของกลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยสามารถสรุปลักษณะของกลุ่มเป้าหมายจากข้อมูลข้างต้น ได้ดังนี้

ลักษณะทางกายภาพ

1. ชายและหญิง อายุ 25-33 ปี
2. ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน มีรายได้ประจำเฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 10,001-25,000 บาท
3. การศึกษาระดับปริญญาตรี
4. พักอาศัยอยู่ในชุมชนเมืองหรือทำงานในอาคารสำนักงานใจกลางเมือง
5. ยังไม่แต่งงาน

ลักษณะทางจินตภาพ

1. มีการพบปะผู้คนที่อยู่ในฐานะทางสังคมเดียวกันและมีความต้องการคล้ายคลึงกัน
2. ใส่ใจในสุขภาพร่างกายของตัวเองและมีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
3. ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ที่ดีของตัวเองและต้องการให้สังคมรอบข้างยอมรับ
4. ชอบการพบปะสังสรรค์
5. นิยมในกิจกรรม ตื่นเต้น ทำหาย ที่ไม่ซ้ำแบบใคร
6. มีอิสระทางความคิดและการดำเนินชีวิตที่แตกต่างไปจากบรรทัดฐานในอดีต